
واشنامه‌ی هورامی

مؤلف: محمد شریف یوسفی

یوسفی، محمدشریف، ۱۳۳۶ -

عنوان و نام پدیدآور: واژه‌نامه‌ی هورامی / مولف محمدشریف یوسفی

مشخصات نشر: تهران: نشر احسان، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری: ۴۸۸ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۹-۳۰۹-۹

یادداشت سردی: فارسی.

موضوع: اورامانی - واژه‌نامه‌ها، اورامانی - واژه‌نامه‌ها - فارسی، اورامانی - واژه‌نامه‌ها -

انگلیسی، کردی - واژه‌نامه‌ها - فارسی، کردی - واژه‌نامه‌ها - انگلیسی

موضوع: Uramani dialect - Dictionaries' Uramani dialect - Dictionaries -

Persian' Uramani dialect - Dictionaries - English. Kurdish language -

Dictionaries - Persian' Kurdish language - Dictionaries -- English

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۶ ی۹۸۳ / ۳۲۰

رده‌بندی دیویی: ۳۷۴/۳

شماره کتابشناسی ملی: ۴۷۷۶۸۲۴

تهران، خیابان انقلاب، روبه‌روی دستگاه تهران، پاساژ فروزنده، شماره ۴۰۶.

www.nashrehhsan.com

تلفن: ۶۶۹۵۴۴۰۴

واژه‌نامه‌ی هورامی

مؤلف: محمد شریف یوسفی

ناشر: نشر احسان

چاپخانه: چاپ مهارت

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۷

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۹-۳۵۹-۹

Preface

Hewraman is a mountainous region with temprtate summer and cold winter.

This area formed from a part of three provinces and settled between north-west of Kermanshah, south west of Kurdistan province and north of Halabjeh (Kurdistan of Iraq).

Most of economical activities related to gardening (orchards)and traditional animal husbandry.

People speak Hewramy (language) which is part of Aryan languages and many of known Russian and European historians believe that this language is most similar to Avesta (Zoroaster book) language.

For few thousands years words and grammar (unwritten) of Hewramy language taught by conversation from generation to generation.

Any language had two vital roles in correlation and development of human societies ,first the language is a factor to make relation and exchange of views between individuals ,tribes,and nations ,second as a factor used to make the people united.

Many of known and reliable historians from Russia and Europe, believe that in the thousands of years before Christian era, many Aryan tribes in the cold regions of Russia, during of different periods emigrated to south regions and numerous of

them arrived at northern parts of iran. then they emigrate to the regions which now is residence of kurd people and called kurdistan region.

the biggest and populous tribe of emigrated tribes was Houris tribe which they are ancestors of several Kurd tribes especially Hewramian people

about two thousands(2000) years before Christian era numerous groups of these tribes under pressure of Assyrian rulers emigrate to the shores of mediterranean sea (present Palestine).in the next centuries Assyrians occupied Kurdistan region and ruined the nawzor (present nawsoud) town one of important town of Houris tripe.Assyrians forced people to emigrate to mediterranean shores and a few parts of Europe continent.

This emigrated people combined with native tribes and after few thousands years their language mixed with native languages and involved in interruption, but still there is many words in English ,german and Hebrew language which exactly are the same with Kurdish languages especially Hewramy.

in some cases, grammer of English and Hewramy language are the same.we can find almsot more than one thousand words who exactly are the same or cognate in English and Hewramy.

Mohammad sherif yusefi 2018

پیش گفتار

هه‌ورامان منطقه‌ای کوهستانی است و هوای آن در تابستان معتدل و در زمستان سرد است. این منطقه شامل بخش‌های شمال غرب استان کرمانشاه و جنوب غربی استان کردستان و بخشی از ناحیه شمالی استان هلبه در کردستان عراق است.

بیشتر فعالیت‌های اقتصادی مربوط به باغداری و پرورش سنتی دام است.

مردم به زبان هه‌ورامی سخن می‌گویند که یکی از شاخه‌های زبان آریایی (هند و اروپایی) بوده و بعضی از مورخین بنام جهان آن را زبان اوستا نامیده‌اند و هزاران سال است که واژه‌ها و دستور زبان نانوشته آن از طریق محاوره به نسل‌های بعد منتقل شده است. زبان دو نقش حیاتی در انسجام و پیشرفت جوامع بشری داشته است یکی این که با ارتباط و تبادل نظر بین افراد و اقوام ملل مختلف بوده و دوم باعث همبستگی بین افراد یک ملت شده است. دستور و واژه‌های هر زبانی اگر مکتوب نشده باشند واژه‌های زبان‌های دیگر به مرور زمان بر آن تأثیر نداشته و دچار گسستگی می‌شود. زبان هه‌ورامی اگر چه با زبان‌های مختلف کردی و زبان فارسی غربی مشترک زیادی دارد در عین حال زبان مستقلی بوده و پس از هزاران سال واژه‌ها و ساختار آن پایدار مانده‌اند.

تاریخ نویسان مشهور و معتبر اروپایی و روسی عقیده دارند که هزاران سال قبل از میلاد اقوام متعددی از آریایی‌های ساکن مناطق سرد روسیه در زمان‌های مختلف به سوی جنوب کوچ نموده‌اند و از راه شمال وارد ایران شدند و بسیاری از آنها به منطقه کردستان مهاجرت نمودند. یکی از پرجمعیت‌ترین این اقوام هوری‌ها بودند که تعدادی از طوایف کرد به ویژه هه‌ورامی‌ها از نژاد هوریان هستند. حدود ۲۰۰۰ سال قبل از میلاد تعداد کثیری از این قوم به سوی سواحل مدیترانه یا فلسطین کنونی کوچ کردند.

یکی از شهرهای مهم هوریا شهر نه‌وزور یا نوسور (نوسود فعلی) بوده که بارها مورد حمله آشوریا قرار گرفت و ویران شد و آشوریا تمام منطقه کردستان را مورد تاخت و تاز قرار دادند و مردم را مجبور به مهاجرت نمودند. در این زمان هوریا دسته دسته به سوی مدیترانه و اروپا مهاجرت کردند.

با اینکه زبان اقوامی که مهاجرت کردند پس از گذشت هزاران سال دچار دگرگونی و تغییرات زیادی شده با این وجود در زبان‌های انگلیسی و ژرمنی و عبری واژه‌های زیادی وجود دارند که در زبانهای کردی و جمله هورامی و سورانی رایج هستند و بخصوص صدها واژه وجود دارند که بین زبان هورامی و انگلیسی کاملاً مثل هم هستند و چند برابر آن واژه‌هایی وجود دارند که دارای ریشه مشترک هستند. هدف از تالیف فرهنگ هورامی حفاظت از زبانی است که هزاران سال وسیله ارتباط بین مردم هورامی زبان بوده و بوسیله آن روایت غم و اندوه خود را برای همدیگر بیان نموده و با بازگویی روزهای خوش خنده‌ها و شادی همدیگر شریک بوده‌اند. زبانی که دستور جمله‌سازی و واژه‌های آن مکتوب گردد علاوه بر محظوظ ماندن مکتوبات موجود زمینه‌ای ایجاد می‌شود که خوانندگان محترم واژه‌نامه نظر انتقادی به آن داشته باشند و کمبودها و اشتباهات موجود در آن را به آدرس ناشر محترم این واژه‌نامه منعکس نمایند تا در آینه مندرجات آن اصلاح شوند.

محمد شریف یوسفی اسفندماه ۱۳۹۵